

Nr 264.

Av herr **Anderson** i Linköping m. fl., om ändrad lydelse av § 12 riksdagsordningen.

Förslag om sänkning av riksdagsarvodet ha vid 1922 och 1924 års riksdagar motionsvis framställts men av båda kamrarna avvisats. Det torde här vara överflödigt att erinra om de skäl för och emot en sänkning av arvodet, som därvid anförts. Att frågan om riksdagsarvodets reglering nu ånyo upptages, sedan flerårig erfarenhet vunnits rörande den år 1922 beslutade arvodesförhöjningen och sedan penningvärdet nu avsevärt stegrats och vunnit en hög grad av stabilitet, torde få anses ur flera synpunkter väl befogat.

Med beaktande av de olika skäl, som anfördes i konstitutionsutskottets utlåtanden vid sagda riksdagar och under debatterna i kamrarna för åsikten, att riksdagsarvodet icke bör allt för knappt tillmätas, ha vi dock icke kunnat undgå finna, att övervägande skäl tala för att en reducering av arvodet nu bör ske. Emellertid torde därvid även böra tagas under övervägande, huruvida icke riksdagsarvodet borde fixeras till ett för hela riksdagstiden beräknat fast belopp, såsom fallet var före den vid 1918 års riksdag konfirmerade ändringen av riksdagsordningens §§ 12 och 23. Ett fast arvode är numera regel i så gott som alla folkrepresentationer. Införandet av fast arvode kan icke anses stridande mot den princip, som Kjellén i sin motion vid 1917 års riksdag framhöll, nämligen att ersättningen till riksdagsmännen principiellt bör betraktas som gottgörelse för deras utlägg och direkta omkostnader för uppdragets fullgörande, icke såsom lön för utfört arbete. Någon egentlig skillnad mellan det nu tillämpade systemet, enligt vilket arvodet utgår i form av dagtraktamenten, dock högst 4,500 kronor för riksdag, och ett fast arvode på exempelvis detta belopp, torde ej kunna påvisas. Rent praktiskt sett ställer det sig för närvarande så, att summan 4,500 kronor utgör det faktiskt utgående riksdagsarvodet, även om formen är dagtraktamentets, ty riksdagen har intet år kunnat avslutas före den tidpunkt, då dagtraktamentet upphör, sedan 4,500-kronorsgränsen uppnåtts. Om arvodet fixeras till en viss summa för varje lagtima riksdag, utgående oavsett om riksdagen slutar något tidigare eller senare, kan detta bliva en sporre till mera intensivt arbete och motverka onödig förlängning av riksdagsarbetet.

För sådant fall att Konungen upplöser riksdagen, innan den varit fyra

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 4 saml. 49 häft. (Nr 264—266.)

fyra månader samlad, eller ledamot eljest avgår från sin befattning under riksdagen, innan så lång tid av dess sammanträde förflutit, eller riksdagen sammanträder efter upplösning och nyval, så ock under urtima riksdag, måste givetvis arvodet utgå i form av dagtraktamenten, såsom fallet var före 1918 års grundlagsändring.

Beträffande storleken av det fasta arvode, som för lagtima riksdag skall utgå, anse vi, att detta icke bör sättas lägre än 4,000 kronor för varje riksdag. Denna summa bör dock kunna anses fullt tillräcklig att icke blott täcka de med riksdagsmannaupdragets fullgörande förenade kostnaderna utan även giva sådan ersättning för mistad arbetsförtjänst, som skäligen bör av staten lämnas. För ledamot av riksdagen, som är bosatt å ort, där riksdag hålles, bör ersättningen med bibehållande av nuvarande proportionella beräkning bestämmas till 3,000 kronor.

Dagtraktamente, som enligt vad ovan anförts skulle utgå i andra fall än då det gäller ersättning för hel lagtima riksdag, torde med utgångspunkt från här angivna fasta arvoden bära bestämmas till 28 kronor för ledamot, som icke är bosatt å ort där riksdag hålles, och till 20 kronor för ledamot, som är bosatt å ort där riksdag hålles. Reseersättning torde bära utgå efter samma grunder som hittills.

På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen ville för sin del till vidare grundlagsenlig behandling antaga följande förslag till ändrad lydelse av § 12 riksdagsordningen:

§ 12.

Ledamot av första kammaren, som icke är bosatt å ort där riksdag hålles, åtnjuter av statsmedel ersättning för resekostnad till och från riksdagen samt arvode av fyratusen riksdaler för varje lagtima riksdag; dock att, när antingen Konungen upplöser riksdag, innan den varit fyra månader tillsammans, eller ledamot av kammaren eljest avgår från sin befattning under riksdagen, innan så lång tid av dess sammanträde förflutit, eller riksdagen sammanträder i följd därav att Konungen, med upplösande av riksdag, förordnat om nya val, så ock under urtima riksdag, kammarens ledamot undfår, jämte resekostnadsersättning, i dagtraktamente 28 riksdaler, vilket dock ej må överstiga sammanlagt fyratusen riksdaler.

Ledamot av kammaren, som är bosatt å ort där riksdag hålles, undfår arvode av tretusen riksdaler för varje lagtima riksdag eller — i de ovan angivna fall då dagtraktamente utgår — dagtraktamente av 20

riksdaler, dock högst tretusen riksdaler för varje riksdag.

Den ledamot — — — — — dagtraktamente.

Vill ledamot — — — — — befallningshavande.

Stockholm den 26 januari 1927.

Ivar Anderson.

Ernst Göranson.

Erik Bernström.

N. E. Nilsson.

Cl. Lindskog.

A. H. Hedström.

Carl Arv. Anderson.

Albert Johansson.